

КАЛОФЕРСКА АКАДЕМИЯ на НАУКИТЕ	
ИНСТИТУТ за ГОРАТА	
Регистрационен индекс, № и дата	
72-18-893 / 02.02.22	
Срок за изпълнение	

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен „доктор“ по: област на висше образование 4. „Природни науки, математика и информатика“, професионално направление 4.3 „Биологически науки“, научна специалност „Екология и опазване на екосистемите“.

Автор на дисертационния труд: редовен докторант Благой Василев Койчев

Тема на дисертационния труд: „Въздействие на вълка (*Canis lupus L.*) върху популациите на копитния дивеч и взаимодействието с други едри хищници в Северния дял на Калоферска Стара планина“.

Член на научното жури: доц. д-р Михаил Огнянов Кечев

1. Актуалност на проблема.

Дисертационният труд представлява съвременно изследване на вълка (*Canis lupus L.*) в централния дял на Стара планина. Работата е с екологична насоченост и разглежда взаимоотношенията на вълка с други едри копитни животни и други хищници, като са използвани съвременни методи на изследване – фотокапани, статистическа обработка на събраните данни, съвременни компютърни програми с географски карти и др. Във връзка с намаляването на популацията на вълка през последните сто години и по-слабо проучената екология на вида този дисертационен труд е актуален и навременен.

2. Степен на познаване състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния обзор.

От литературният обзор на дисертацията проличава, че Благой Койчев е отлично запознат с проблема на изследването. Проучената литература е добре интерпретирана, както на световно ниво, така и в България. Посочени са различните подвидове на изследвания вид, тяхното разпространение в миналото и наши дни, плътност на популациите, храненето, ловно поведение и др.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на дисертационния труд е да се проучи детайлно екологията на вълка в северния дял на Калоферска Стара планина в Държавните ловни стопанства „Росица“ и „Русалка“, с акцент върху храната на вида и взаимоотношенията с останалите видове хищници в района.

За изпълнението на тази цел са поставени 7 ясно формулирани задачи и както личи по-долу в дисертацията, те са изпълнени точно.

Както посочих по-горе, за изпълнението на задачите са използвани съвременни методи на изследвания - статистическа обработка на събраните данни, съвременни компютърни програми с географски карти, както и дистанционни методи: използване на фотокапани, GPS предаватели за локализиране на находищата.

4. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Получените резултати са представени много добре и са онагледени с 41 фигури (графики и снимков материал) и 3 таблици.

5. Обсъждане на резултатите и използвана литература.

Резултатите в работата са обобщени в 12 извода, 3 препоръки и 6 приноса.

При обсъждане на резултатите са цитирани общо 312 литературни източника, като от тях 79 са на кирилица, а другите 233 са на латиница.

6. Приноси на дисертационния труд.

В резултат на проведените изследвания в дисертационния труд са изведени 6 приноса, като по-важните от тях са: установени са много аспекти от екологията на вълка в Централния дял на Стара планина, установени са главните особености от хранителната биология на вълка, доказва се надеждността на дистанционните методи на изследвания, разкрити са особености от конкурентните взаимоотношения между вълка и мечката. Единствено принос номер пет не е добре изказан: „Установено е, че организирането на гонки за лов на дива свиня през зимата е свързано с увеличаване на щетите от вълка в района на изследването“. Можеше да бъде пояснено с още 1-2 изречения.

7. Оценка за степента на личното участие на дисертанта в приносите

Посочените от докторант Благой Койчев три самостоятелни научни публикации показват, че той е работил самостоятелно. Същото се отнася и за правените от него теренни и лабораторни изследвания, така и при обработката на резултатите.

8. Критични бележки и въпроси.

Имах критични бележки в първоначалният вариант на дисертационния труд, най-вече технически корекции, които ги казах на докторанта и той ги прие и поправи. В крайният вариант нямам бележки.

Въпроси:

1. Поясняване на 5-ят принос: Установено е, че организирането на гонки за лов на дива свиня през зимата е свързано с увеличаване на щетите от вълка в района на изследването?
2. Има ли данни за нападение на глутница вълци на мечка?

9. Публикувани статии и цитирания.

Докторантът е публикувал 4 научни статии, като в 3 от тях е самостоятелен автор и една е в съавторство с други специалисти в тази област от България. Препоръчвам на докторант Благой Койчев да работи и с автори от чужбина и да публикува в списания с Impact Factor и SJR.

Представените резултати от подготовката на докторанта показват, че са изпълнени изискванията за набиране на необходимия брой кредити.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научените и приложените, от докторанта, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в БАН, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури да гласува положително и да присъди на докторанта **Благой Василев Койчев** образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност „Екология и опазване на екосистемите“.

Дата: 01.09.2022 г.

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

/доц. д-р Михаил Кечев/